

Zasadnutia COPA COGECA vo februári

Zasadnutie pracovná skupina pre Olejniny a obilniny, 3.2.2016

Prvú časť pracovnej skupiny Olejnín a proteínových kultúr viedol francúzsky zástupca Rousseau, popoludňajšiu časť obilniny viedol fínsky zástupca Schulman.

Po schválení programu sa bol prehľad situácie po zime a výhľady na rok 2016, ktorý uvádzame nižšie:

Spojené kráľovstvo: V súčasnom hospodárskom roku má menšie pestovateľské výmery repky o 14 % a od roku 2001 sa pravidelne znižujú výmery (celkovo klesli už o takmer 20 %). Popri poklesoch výmery zimných odrôd je snaha kompenzácie jarnými odrodami. Silné výkyvy počasia v priebehu zimy, kedy je podstatná časť krajiny pod vodou, boli dôvodom zaraďovania nových odrôd a prechodu z väčšej časti na jarnú repku.

Portugalsko: Plochy olejnín sa zvýšili, ale v porovnaní s UK bola veľmi suchá zima, podobne ako v susednom Španielsku. Obidve krajiny zvyšujú plochy slnečnice a Španieli ďalej znižujú plochy kukurice (-10%). Sucho robí problémy predovšetkým v strede Španielska, kde je zároveň hlásený zvýšený počet škodcov a chorôb. Pred pár rokmi začali robiť pokusy a začali pestovať viac sóje, pričom konštatujú, že rozvoj je zatiaľ bez problémov a nie sú tu prakticky žiadne choroby ako pri kukurici.

Taliansko: Zatiaľ nie sú zakotvené ceny, oproti UK majú niekde nedostatok vody a v krajine chýbajú osivá takmer pre všetky kultúry v dostatočnom množstve. To platí aj pre sóju, kde by chceli podstatne navýšiť plochy.

Švédsko: Zatiaľ bez úprav čísel.

Írsko: Platia odhady z jesene, bola problematická zima, mierne sa zvyšujú len plochy jarnej repky.

Rakúsko: ostatné kultúry okrem repky sú v dobrom stave.

Litva: Nedošlo k zmenám, plochy sú rovnaké, ako v predchádzajúcom roku. Všade je množstvo snehu, stav plodín bude zrejmý až na jar.

Belgicko: Rovnaké plochy repky. Bola veľmi daždivá zima, 2 týždne bol sneh, ďalší stav sa bude odhadovať v marci, ale zatiaľ je predpoklad, že prezimovanie plodín je dobré.

Nemecko: Plochy repky rovnaké, stav plodín pomerne dobrý. Pri slnečnici je tiež stabilita, sója sa zatiaľ ako alternatíva príliš neuchytila. Zatiaľ je málo škôd, ale hľadajú sa nové druhy, ktoré budú odolnejšie. Nákupné ceny sú dobré.

Fínsko: Malé plochy, veľmi silná zima s výkyvmi od -30 do + 18 °C. Nárast výmery jarných odrôd o 10 %, zároveň však nízke nákupné ceny obilia. Taktiež hľadajú nové druhy pre jarný osev.

Poľsko: Menšie plochy, minuloročné sucho spôsobilo problémy s osivami. Taktiež robia pokusy s novými odrodami.

Francúzsko: Výmera repky poklesla o 2 %. Boli zaznamenané klimatické výkyvy.

O situácii na svetovom trhu informoval Philippe Dusser.

Napätý stav je pri olejoch - stagnácia palmového oleja, menej proteínov a veľká ponuka z produkcie Južnej Ameriky. Taktiež Severná Amerika hlásila rekordnú úrodu, v oboch častiach sa zväčšujú pestovateľské plochy, aj keď výnosy boli o 2 % nižšie. Liberalizácia novej vlády v Argentíne vedie k odstráneniu dane pri exporte obilia a tiež k 5 % zníženiu pri sóji. Celkovo sa počíta s väčším

množstvom obilia a miernym poklesom množstva sóje.

Pri repke sa stav zlepšuje, najväčší rozdiel hlási Kanada (+ 1 mil. ton oproti počiatočným odhadom). V EÚ má dôjsť k miernemu poklesu celkovej produkcie.

Pri slnečnici sa počíta s miernym nárastom, dobrý stav je na Ukrajine a v Rusku.

Väčší prepád je pri proteínových plodinách.

Na produkciu olejov má veľký vplyv cena nafty a celkové ceny surovín (nie je tu prakticky žiadny zisk). Nemci hovoria, že ceny sú viac ovplyvnené politicky, ako to bývalo v minulosti.

Zástupcovia FEFAC prezentovali európsku proteínovú rovnováhu, kde sa zamerali na nižšie uvedené témy:

- dodávky v EÚ - deficit 70 %,
- prepojenie na živočíšnu výrobu,
- zhodnotenie odpadu a zvyškových produktov,
- strategický rozmer dodávok proteínov,
- vplyv na životné prostredie,
- predpokladaná spotreba - výhľad.

Do leta by chceli mať podrobnejší prehľad vrátane dopadov greeningu, teda ozeleňovania a celkový vnútorný vývoj biopalív. Španieli s k tomu stavajú veľmi kriticky. Greening síce priniesol novú produkciu, ale nie je pre ňu odbyt a navyše došlo k prepádu cien (príklad uviedli strukoviny). Kritizoval sa postup EK, ktorá neurobila doteraz žiadnu bilanciu produkcie proteínov v rámci EÚ. Ďalšia požiadavka je na úvahu vývoja po roku 2020.

Na organizácie bola požiadavka, aby oznámili aká je politika v jednotlivých ČK, kde majú prepojenia na produkciu v systéme pomoci (coupling - viazaná pomoc).

Okrem prehľadov produkcie bol tiež predložený dokument, ktorý pripravil Arnaud Petit o vplyve zákazu neonicotenoidov na repku (celý dokument je dostupný na Agriinfo pod ref. GOL (16) 798).

Popoludňajšiu časť, ktorá bola venovaná Obilninám otvoril predseda Schulman takisto prehľadom výhľadu pre rok 2016. Väčšina zástupcov potvrdila čísla, ktoré zaslali v priebehu januára.

Spojené kráľovstvo: Pšenica 1,8 mil. ha - stabilná výmera, jačmeň pokles výmery o - 4 % u zimných odrôd, ale výmera jačmeňa jarného sa zvýšila z 650 000 na 750 000 ha. Problémy spôsobili rozsiahle záplavy a ťažkosti tiež robia povinnosti vyplývajúce z priamych platieb (3 kultúry).

Španielsko: Dobrý stav okrem sucha v strede Španielska, ale posledný týždeň došlo k zlepšeniu. Pšenica došlo k rastu plôch. Jačmeň rovnaké plochy, nárast bol zaznamenaný pri raži, ale nastal pokles pri ovse o 30 % a tiež pri kukurici je pokles o 10% (vplyv cien).

Portugalsko: Suchá zima, nízke ceny, čo vedie k zníženiu plôch, rast bol len pri pšenici. Zvyšujú sa náklady spojené so zavlažovaním (bez zavlažovania nie je úroda vôbec zabezpečená).

Francúzsko: Plochy sa zvyšujú, ale sú tu rozdiely medzi regiónmi, dobrý stav plodín. Zima veľmi mierna, vyskytujú sa obavy z chorôb.

Rakúsko: Rovnaké plochy pri všetkých plodinách okrem kukurici, kde je výmera o 10 % menej (dôvodom bolo minuloročné sucho).

Poľsko: Výhľad zatiaľ dobrý (vlani veľké sucho), tento rok zatiaľ počítajú s viac než 4 mil. t produkcie navyše. Nevie sa však aký bude stav po veľkých mrazoch bez snehu, predovšetkým pri pšenici. Sucho sa opakuje už niekoľko rokov a tak sa hľadajú nové odrody, ktoré by boli lepšie prispôsobiteľné. Stav osív v krajine nie je zlý, v súčasnosti sú rezervy, ale počíta sa so stratami.

Írsko: Rovnaké plochy, viac ozimného jačmeňa, najprv boli dobré podmienky pre žatvu, ale

nasledovali záplavy. Počíta sa s obmedzením výmer obilnín. To má veľký vplyv na ceny pôdy.

Litva: Zima bez snehu avšak so silnými mrazmi. Plochy rovnaké, vlni mali dobrý export, sektor má dobrý výhľad.

Belgicko: Dobrý stav, december, január vysoké teploty, január najviac dažďov za viac ako 80 rokov. Nízke ceny pšenice (okolo 130 €/t), v novembri 2015 boli nákupné ceny ešte na úrovni 150 €.

Švédsko: Odhady sú v poriadku, ale nevie sa, aký bude stav na jar, nakoľko zima bola veľmi silná.

Nemecko: V roku 2015 veľmi dobrá kvalita pšenice a jačmeňa, ale horšia kvalita kukurice. Výhľad pre rok 2016 je okolo 47 mil. t, plochy sú rovnaké, zatiaľ je rast pri všetkých kultúrach dobrý. Bol síce mráz, ale tiež dosť snehu, ceny potravinovej pšenice sú na úrovni 144 €/t. Očakáva sa, že tento rok vyvezie Nemecko cez 5 mil. t pšenice (vlni 7 mil. t.)

Taliansko: Čoraz menej kukurice, vplyv pomerne vysokých dovozov z Argentíny.

Zástupcovia Francúzska a Nemecka sa zhodujú, že SPP nefunguje a postupne sa ruší spoločná politika. Na začiatku bola jasná deľba produkcie, teraz takmer všetky krajiny pestujú všetko, čo vytvára nespoľahlivý trh.

Fínsko: Silné mrazy až okolo - 30 °C, rovnako veľké výkyvy teplôt. Nevie sa aký bude stav kultúr nakoľko na také výkyvy nie sú súčasné porasty pripravené.

Ďalším bodom boli odhady vývoja vykonané DG AGRI, kde sa uvažuje o rôznych možnostiach výroby a tiež o nových odrodách a druhoch kultúr.

Za posledné roky sa trvalo zvyšujú exporty + 3 % raž, + 34 % pšenica. Do roku 2025 sa očakáva len mierny rast cien (odhad je 160-180 €/t). V tomto sú experti dosť skeptickí. Na sektor má negatívny vplyv výskyt ochorení, ale aj obchodné embargo.

Záver: Na produkciu obilnín a olejní vplyvajú nielen vonkajšie faktory ako počasie, sucho, mrazy, striedanie teplôt, ale najmä ceny komodít. V niektorých štátoch sa pestovatelia začínajú zameriavať na nové odrody, ktoré sú schopné prispôbiť sa meniacim podmienkam.

Seminár TTIP a netarifné bariéry, 4.2.2016

Zasadnutie mimoriadnej skupiny bola zvolané na žiadosť viacerých organizácií predovšetkým z Francúzska, Írska, Belgicka a Nemecka, keď väčšina z nich vyjadrila znepokojenie nad stavom vnútorného obchodu EÚ v rôznych komoditách. Pekka urobil krátky úvod a potom odovzdal riadenie schôdze Paul Rokliny, prezident Celcaa.

Sektor mlieka je pod veľkým tlakom vo väčšine krajín a podobne je to v sektore bravčového mäsa. Hlavnou témou bol prístup na trh s mliekom a regulačné systémy v rámci TTIP. Ten mal na starosť Jukka Likitalo, generálny sekretár EUCOLAIT. V úvode povedal, že aj keď EUCOLAIT silne podporuje rokovania TTIP, sú obavy, či bude nakoniec dohodnutý vyrovnaný systém zvlášť po problémoch v mnohých krajinách, ktoré spôsobilo ruské embargo. USA sú stále prvým trhom pre mliečne výrobky EÚ, ktorých hodnota je ročne niečo vyššie 1 mld. €. Syr je hlavným produktom exportu, nasledovaný kazeínom a maslom. Dovoz z USA je naďalej marginálny. EUCOLAIT predkladá príklady, kde ukazuje ako sa môže export EÚ ďalej zvyšovať, pretože v USA rastie trvalo dopyt po produktoch európskej kvality. Avšak, aby došlo k ďalšiemu rastu, musí byť odstránená celá rada netarifných bariér. To by sa podľa názoru EUCOLAIT mohlo podariť v rámci TTIP, kde sa počíta s úplným odstránením všetkých taríf pri mliečnych produktoch, sprevádzaných radom opatrení, ktoré zaručia vyrovnané podmienky pre obe strany. To povedie k zvýšeniu európskeho exportu produktov s vysokou pridanou hodnotou do USA a vytvorí tak ďalšie obchodné príležitosti pre mliečne výrobky a to povedie k ďalšiemu upevneniu cien produktov.

Pre vytvorenie priaznivejšieho prostredia obchodu, by tarifná liberalizácia mala ísť spoločne so zrušením celého radu regulačných bariér. Zo strany USA je takou bariérou Trieda A a tiež rad prvkov

v rámci FSMA. Arnaud Petit v závere uviedol, že podobné stretnutia budú organizované ešte niekoľkokrát, v závislosti od vývoja samotných rokovaní TTIP.

Záver: Obavy z TTIP naďalej trvajú. Pre vytvorenie rovnakých podmienok by mali byť zavádzané rovnaké štandardy.

Pracovná skupina: Potravinové reťazce 12.2.2016

Schôdza, ktorej hlavným bodom bolo predloženie španielskeho modelu systému organizácie reťazca, ukazuje, že po dlhodobom riešení systémov poistenia v poľnohospodárstve urobili Španieli zásadný krok na riešenie nerovnováhy v potravinovom reťazci, čo ďalej odštartovalo ďalšie body schôdze a nakoniec viedlo k porovnaniu stavu vo všetkých ČŠ.

Prezentácia španielskej AICA riaditeľom agentúry - José Miguel Herrero. Organizácia vznikla zo zákona č. 12/2013 z 2. augusta 2013 a cieľom bolo zlepšiť fungovanie reťazca. Ide o množstvo dobrovoľných a povinných pravidiel, ktoré upravuje zákon. Ide najmä o:

- písomné dohody - povinné - všetky minimálne pravidlá vrátane ceny,
- ceny určené dohodou medzi oboma stranami,
- platobné limity - stanovené termíny - 30 dní pre čerstvé, 60 dní pre ostatné výrobky,
- sankcie - stupňujúce.

AICA - kontroluje, či sa dodržiavajú pravidlá, ale je to MP kto vyhlási sankcie (na návrh AICA). Od januára 2014 začali prichádzať sťažnosti - meranie škôd (AICA môže kontrolovať aj bez sťažností). Za rok bolo vykonaných 3000 inšpekcií v 783 obchodoch, vydaných bolo 157 disciplinárnych postihov a udelených bolo 261 sankcií (medzi 1.9.2014 do 1.11.2015). Týkali sa hlavne sektorov ovocia a zeleniny, mlieka, olivového oleja a vína. Štvrtina kontrolovaných subjektov porušovala pravidlá, následne mali 6 mesiacov na nápravu.

Zistené porušenia: 68 % veľkoobchod, 27 % maloobchod, 4 % priemysel, 1 % producenti (farmári nedodali informácie, ktoré si kontrola vyžiadala). Zo zistených nedostatkov išlo najmä o porušenie v 43 % platobných termínov, v 39 % sa neplnili požiadavky stanovené AICA, v 3 % neboli predložené dohody. Väčšina sťažností prišla od poľnohospodárskych organizácií. Inšpekcia prebehla v celom reťazci.

Podľa reakcií ako od zástupcu španielskych družstiev, tak od všetkých zástupcov sa zdá, že toto by mohla byť cesta na začatie rokovaní o rovnováhe v reťazci.

Csaba Gali, DG Grow - prehľad, čo sa urobilo v národných legislatívach v ČŠ u UTP.

Správa EK bola dokončená 29.1. a začiatkom februára 2016 by mala byť štúdia SCI, ktorú by mal začiatkom jari prerokovať EP. Asi 20 krajín má určitú formu legislatívy a možno konštatovať, že existuje veľa rozdielov v implementácii. Ďalšie úlohy sú:

- znížiť hranice dominancie trhu (fínsky príklad)
- definovať vertikálne kategórie dominancie (Nemecko, Rakúsko)
- teritoriálna legislatíva (prakticky celá východná Európa) - Kombinácia Portugalsko, Španielsko, Pobaltské štáty. Spoločné body a rozdiely: Zachovanie anonymity hlásenia, intenzita postihov - obtiažnosť realizácie. Nový UK model - rozvinutý pre nefunkčnosť dobrovoľného systému, zákon špeciálnych praktík. Príklad postihu voči obchodnému reťazcu Tesco, odloženie platieb. Sankcie neboli zatiaľ uplatnené nakoľko Ombudsman nemal právo postihu.

Národné legislatívy:

- existuje určitá forma vo väčšine krajín,
- zaoberať sa faktorom "strachu",
- rôzny prístup k UTP,
- absencia špeciálneho harmonizovaného prístupu.

Kedže je väčšina opatrení nová bude potrebný monitoring, vyhodnotenie a taktiež je potrebné zabezpečiť výmenu informácií medzi ČŠ.

Írsky zástupca upozornil, že chýba reakcia distribúcie. Je potrebné aby sa EK jasne vyjadrila ako chce reagovať na UTP, chýba B2B prístup.

Fínska zástupkyňa zopakovala problém strachu, dve spoločnosti kontrolujú vyše 85 % trhu, všetci dodávatelia sa boja niečo nahlasovať.

Prítomné sa dohodli, že je potrebné pripraviť lepšiu legislatívu, reformovať konkurenčné zákony. Po predložení španielskeho príkladu by chcela mať väčšina rovnaký systém. To je príklad Nemecka a Rakúska, inak sú skeptickí k dobrovoľnej platforme.

V Taliansku má vzniknúť národná agentúra pre krízy (po zjednotení 5 agentúr, ktoré sa zaoberajú cenami).

Záver: Nerovnováha v potravinovom reťazci je zrejmá. Členské štáty majú vytvorenú legislatívu pre túto oblasť. Pre ďalšie riešenie by bolo vhodné pripraviť legislatívu na úrovni EÚ.

Copa GEOP, Sociálny dialóg 15.2016

Schôdza mala 3 časti. V prvej časti sa rokovalo o návrhu spoločného rokovania s EFFAT a taktiež témy pre budúce semináre. Nasledovalo jednanie Bureau, čiže výkonného výboru Geopa, kde sa riešil aj postup ako požadovať obnovenie rokovania v plnom počte, ako to bolo v programe. Tento rok navrhol DG Employ len 3 zasadnutia sociálneho dialógu a jedno plenárne zasadnutie. Každý rok je program kratší a zatiaľ sa nepodarilo presadiť obnovenie skoršieho rozšíreného programu.

Chris Botterman hneď v úvode povedal, že EK síce neurobila príliš veľký pokrok v rokovaní o nedeklarovanej práci, avšak táto téma bude na májovom seminári, ktorý sa bude konať v Amsterdame 19.5.2016. Holandský zástupca k tomu dodal, že bude prerokovaný aktuálny stav a seminár sa bude zaoberať predovšetkým podmienkami pre zamestnávateľov, kde by mal mať úvodné slovo holandský minister sociálnych vecí práce. Effat vedľa toho organizuje zber dát o zamestnanosti v sektore, ktoré sa na dopoludňajšej časti jednanja ukázali ako nepresné a údaje sa líšia až o desiatky percent. Sekretariát zaslal začiatkom februára závery z prvých dvoch seminárov (konali sa v mestách Brusel a Lisabon). Holandská časť má slúžiť na dokončenie tohto projektu.

Zamestnanosť CAP a miesta v sektore: Bola tu okrem iného otázka sociálneho dumpingu, ktorým sa zaoberá EP, po tom čo túto tému EK odložila. Vyhodnotenie sa má uskutočniť do konca apríla 2016.

Zdravie a bezpečnosť: Dohoda z roku 2005. Otázkou zostáva, ako je táto dohoda plnená v ČŠ a aké štruktúry majú krajiny k dispozícii. Budúci mesiac má byť urobený prehľad o stave Európskeho observatória a má byť zahájená príprava organizovania prevencie. Od DG Employ je požadované, aby pripravili monitorovací výbor EÚ.

Stroje v sektore - (francúzska informácia pre členov) zatiaľ existuje len expertná skupina pre traktory (spolu s Copa), ktorú spravuje DG Enterp.

Pesticídy: Táto požiadavka prišla rovnako z Francúzska po správach Agentúry pre výskum rakoviny (pod WHO) sa jedná o zoznam produktov, ktoré "pravdepodobne" môžu pôsobiť rakovinu. V poznámke sa uvádza, že nie je žiadna evidencia u ľudí. Takisto mnoho inštitúcií z Nemecka, Rakúska

a Belgicka sa vyjadrilo, že to nemá žiadny priamy vplyv na výskyt rakoviny. Táto otázka bola dlho debatovaná na spoločnej popoludňajšej schôdzi s EFFAT.

Správy - v bode rôzne bola prerokovaná otázka dávať výsledky schôdzi na web, o čo by sa mali postarať sekretariáty GEOP a EFFAT. Taktiež výsledky z prebehnutých seminárov a návrhy na ďalšie programy.

V druhej časti sa uskutočnilo zasadnutie výkonného výboru. Za Belgicko bolo prezentované, že inšpekcia v poľnohospodárstve má stanovených 11 kritérií, ktoré stanovuje nezávislý expert. Tu by mala mať Geopa stanovisko. V Holandsku to nebude stanovisko celej vlády nakoľko minister je socialista a druhá časť je liberálna. V Holandsku už dlhšiu dobu existuje výmena informácií medzi inšpekciou a sociálnymi partnermi, ale aj tu pokračuje debata o ochrane privátnych dát.

Prezídium Cogeca 18.2.2016

Na prezídiách bola väčšina bodov programu obidvoch schôdzi rovnaká. Prebehla výmena názorov s pánom Philippe Chauve z DG Comp a boli poskytnuté informácie o nových reguláciách s možnosťou predaja niektorých poľnohospodárskych produktov. V popoludňajšej časti vystúpil pán Jos Delbeke, (generálny riaditeľ pre klímu) k výsledkom summitu COP21 v Paríži ohľadom klímy a ďalej výsledky Eurobarometra k názorom európskych občanov k SPP. Výhľady sektora prezentoval bývalý vedúci zo sekretariátu Copa Cogeca Costa Golfidis, ktorý je zodpovedný za internú a externú komunikáciu DG Agri. Prezídium Cogeca riadil Thomas Magnusson (nový prezident). Zo španielskej strany Gabriel nahradil Eduarda Baamondeho, ktorý odišiel do družstevnej banky.

Diskusia so zástupcom DG Complet - Philippe Chauve o možnostiach predaja niektorých poľnohospodárskych výrobkov a vysvetlenie, aká časť trhu je tu vyhradená pre Coops. Nešlo o samotný predaj, objemy sú stále regulované, ale skôr aké ďalšie aktivity je možné k predaju pridať, čo by malo byť aj propagáciou Coops v NČŠ.

Tiež sa preberala organizácia trhu mlieka a bravčového mäsa, a to predovšetkým v čase krízy, keď väčšina nástrojov nefunguje. Išlo o prezentovanie návrhu prechodných opatrení, ktoré by pomohli k lepšej integrácii. Tieto opatrenia platia dovtedy, kým dosiahnu Coops určitú veľkosť trhu (20 % trhu).

Prezentácia o klimatických zmenách - hlavný príspevok mal Jos Delbeke, ktorý uviedol, že v súčasnosti sektor prechádza najhoršou krízou od 80. rokov a tieto otázky sa musia čo najskôr riešiť. Ozrejmil závery Parížskeho summitu zo začiatku decembra a taktiež aké bude ich vykonávanie. Pôvodné ciele do roku 2012 boli nízke, Čína dnes predstavuje 1/3 svetových emisií, EÚ 12 % a stále ich znižuje, USA nikdy dohodu neratifikovali.

Dohoda z Paríža je legálne záväzná, podpísalo ju 189 krajín a sú uvedené 5-ročné cykly v rámci ktorých bude každým tretím rokom začínať revízia výhľadov na ďalšie obdobie. Do riešenia a výhľadov v rámci týchto cyklov sa má riešiť aj otázka vody a navyše tu bude snaha dosiahnuť menšie oteplenie ako 2 stupne.

Energia: investície dosiahli celkom 20 triliónov dolárov, z toho 8,4 triliónov dolárov bolo investovaných do infraštruktúry.

Je rozpísaný príspevok LULUCF, pričom sa musí zásadne zlepšiť systém započítavania.

GHG trend: od roku 1990 do roku 2030 zníženie o 40 %, do roku 2050 o 80 %.

Je potrebné zásadne odpojiť rast ekonomiky od emisií.

Celkové ciele:

- dekarbonizácia dopravy, zvýšenie výkonnosti energie, nový trh energií, obnoviteľné zdroje energie (vrátane biomasy), príspevok poľnohospodárstva a lesného sektora,
- doprava - slabé zníženie - potreba nových technológií,
- etika využitia biomasy - zdroj energie x potrava,
- udržať hodnotu pôdy a jej cenu ako sklad uhlíka,
- riešenie dovozov,
- poľnohospodárstvo a lesy tu hrajú kritickú úlohu, ochrana existujúcich studní pre skladovanie CO₂,
- ako podporiť ďalšie potenciálne znižovanie emisií.

Costa Golfidis a výsledky Eurobarometra - CAP. Prieskum sa konal 17. - 26.10.2015. Costa povedal, že je to už niekoľký prieskum a výsledky sa stále upresňujú, rádovo ide o zlepšenie o 5-7 %. Upozornil, že napríklad otázka ochrany a zdravia zvierat sa teraz dostala na 2. miesto záujmov, pred rokom to bolo 4. miesto.

Celkové ciele SPP: kvalita, zabezpečenie potravy a ich dodávok. Znalosti SPP sa zlepšili o 5 %, ale je to stále len 30 % populácie, ktorá o nej niečo vie. Podobne 30 % o nej nevie vôbec nič. Je pomerne dobre chápaná úloha poľnohospodárstva ako sektoru, ktorý zabezpečuje zdroj potravy, ochranu životného prostredia, ale už oveľa menej je chápaný rozvoj vidieka a jeho úloha na vidieku.

Finančné rozdelenie: Najkritickejšie je Španielsko a Francúzsko, ale tam si 48 % ľudí si myslí, že je to v súčasnej výške nutné. O budúcom rozpočte si väčšina myslí, že by sa mal zvýšiť, ale to sa silne líši v Rumunsku (84 %) a na druhom konci je Holandsko a Dánsko, kde si to myslí len štvrtina.

Greening teda ozeleňovanie - väčšina je za tento spôsob, aj keď presne nevie, čo ten pojem predstavuje.

Bolo skonštatované, že mladí ľudia nevedia prakticky nič o SPP.

Vzorky ľudí v ankete boli podľa ustanovenej vzorky pomeru vidiek / mesto. Po 2 rokoch je konštatovaných celkovo viac vedomostí, ale znížil sa podiel vidieka. Celkový prehľad Eurobarometra má byť na Agriinfo pod ref Špeciál Eurobarometer 440. Inak ho možno tiež nájsť na <http://ec.europa.eu/COMFrontOffice/PublicOpinion>.

Záver: Súčasná situácia v sektoroch mlieko, ovocie a zeleniny, bravčové mäso nie je stabilná. Je potrebné prijať opatrenia, ktoré budú účinnými nástrojmi.

Spoločná poľnohospodárska politika má vplyv na poľnohospodárov v EÚ, je však málo známa obyvateľom EÚ. V tejto oblasti je potrebná propagácia SPP a jej význam pre sektor, ale aj pre občanov EÚ.

Copa Prezídium 19.2. 2016

Po začatí boli informácie o popoludňajšom stretnutí s komisárom Hoganom, kde bola prakticky jediným bodom rokovania kríza trhu mlieka, bravčového mäsa a k tomu sa pridalo v posledných týždňoch tiež sektor obilnín a ovocia a zeleniny.

Smernica č. 98/44 - biotechnologické vynálezy. Podobne ako na prezídiu Cogeca bol aj tu rýchlo schválený list ministrom a holandskému predsedníctvu. Boli urobené malé úpravy po poslednom mesačnej POCC, Poliáci k tomu dodali, že odoslali niekoľko listov do EP, kde zdôrazňujú ochranu práv množiteľov, ostro odmietajú akúkoľvek úpravu, ktorá by viedla k možnosti patentov.

Medzinárodný obchod - prakticky opakovanie rovnakých informácií a argumentov ako na prezídiu Cogeca, týkali sa možnosti obnovy exportných dotácií, ktoré EÚ už niekoľko rokov nevyužíva, ale je

jasné, že ak by to aj prešlo ako politické rozhodnutie, z praktického hľadiska nie sú v rozpočte žiadne rezervy a všetko by sa muselo riešiť krátením rozpočtu. Inou otázkou je podpora vývozu a otázka exportného kreditu bude hrať významnejšiu úlohu ako doteraz a EÚ by mala presne stanoviť, ako a kde ho bude používať.

V budúcom kole rokovania musí byť zaradená aj domáca podpora, čo je veľkým záujmom Brazílie a Austrálie. Mal by byť prerokovaný aj internetový obchod a otázky potravinového reťazca. Sekretariát pripraví súhrn stanovísk ku kreditu, domácim podporám, ale aj k zdraviu a ochrane zvierat.

Predseda výboru bravčového Tavares informoval o misii v Mexiku a Kolumbii. Pokročili rokovania s Mexikom, vyhodnotenia európskych bitúnkov z novembra sú schválené, ale stále je tu rozdiel v zdanení, EÚ má 20 %, US 0 %, čo veľmi komplikuje možnosti EÚ. Kolumbia - Portugalsko, Španielsko a Dánsko urobili určitý pokrok, v najbližších mesiacoch sa očakáva otvorenie exportu. Rokovania s Nemeckom majú malé meškanie. Úrady sú pripravené dať povolenie ešte pred inšpekciami. Nemecký predseda navrhol, aby členské krajiny vytvorili tlak na svojich ministrov, aby sa urýchlili reakcie EÚ. Poliaci upozornili, že sa podstatne zvýšili dovozy z Ukrajiny, čo komplikuje situáciu.

Joost Korte: Trhy. Prezentácia bola zameraná na 4 oblasti: mlieko, bravčové mäso, ovocie a zeleninu a otázku greeningu. Vo svete je nadbytok ponuky, ceny sú nízke vrátane nafty, za posledný rok klesli o 70 \$, čo malo priamy vplyv na nákupné ceny surovín a poľnohospodárske produkty. Väčšina krajín znížila svoje nákupy. Ceny potraviny klesli od roku 2013 o 16 %. Ceny hnojív zostali takmer rovnaké, bol zaznamenaný len malý pokles v posledných týždňoch.

Mlieko: produkcia vzrástla v roku 2015 o 1,6 %, rok po likvidácii kvót došlo k zvýšeniu produkcie vo väčšine krajín (+ 3 mil. t). Najväčší nárast produkcie bol v krajinách: Írsko, Holandsko, Nemecko a Poľsko, ale aj v USA a Austrálii. Celkový export sa objemovo zvýšil o 5,2 %, ale hodnota klesla. Ruské embargo nebolo hlavnou príčinou, bolo by potrebné nájsť spôsob, ako vyrovnať podobné poklesy svetového trhu a dopytu.

Bravčové mäso: Ceny v roku 2015 klesali, začiatkom januára 2016 sa začali stabilizovať a došlo k miernemu zvýšeniu o 1,6 %, ale naďalej zostávajú nákupné ceny nízke. V skladoch bolo uskladnené 4,5 % produkcie. V roku 2015 sa mobilizovala 1 mld. eur, z toho 500 mil. eur na mliečne produkty. Doteraz bolo však vyčerpaných len 25 % peňazí. Po skončení rozdelenia (ČŠ si môžu vybrať sektory) dôjde k vyhodnoteniu kde a ako finančné prostriedky pomohli a rozhodne sa o ďalších opatreniach.

ČŠ majú poslať na EK údaje a rokovania o greeningu budú ešte za holandského predsedníctva alebo za slovenského v druhej polovici roka 2016. So zavedením greeningu nie je spokojnosť ani zo strany poľnohospodárov, ani zo strany neziskových organizácií. Raymond (NFU) pracovná skupina mlieko - väčšina fariem má problémy s finančným tokom. 15 % EÚ odbytu sa realizuje v sektore mlieka. Banky prestali financovať sektor, kríza trvá príliš dlho. Sú potrebné ďalšie investície a mali by sa zvýšiť intervenčné ceny. Banky trvalo tlačia na farmy, aby zvýšili produkciu, čo vedie k ďalším problémom.

EIB by sa mala viac zapojiť do záruk financovania a exportného kreditu. Teraz ich využívajú len 4 krajiny pre poľnohospodárske výroby.

Záver: Podobne ako na rokovaní Copa sa rokovalo o kríze na trhu mlieka, bravčového mäsa ale aj v sektore obilnín, ovocia a zeleniny. Napriek vyčleneniu 500 mil. eur bola doteraz použitá len časť finančných prostriedkov.

POCC - CCC schôdza 23.2.2016

Na rokovaní prebehla pomerne dlhá diskusia, či sa má alebo nemá predložiť komisárovi zoznam rôznych návrhov, ktoré sú podľa organizácií realizovateľné na riešenie súčasnej krízy poľnohospodárskeho trhu a tiež na riešenie problému finančnej likvidity v sektore. Bol pripravený návrh opatrení, ktoré boli predložené eurokomisárovi. Dokument bude rozoslaný ministrom a EP.

S oneskorenou výplatou priamych platieb došlo k negatívnemu dopadu na farmárov. Copa Cogega odporučila čo najskôr zaviesť sprievodné opatrenia na riešenie krízovej situácie v sektoroch: mliečny sektor, sektor bravčového a hovädzieho mäsa, sektor ovocia a zeleniny a tiež sektor obilnín.

Obchodné otázky:

- znovuo tvorenie ruského trhu by malo byť prioritou pre európsku diplomaciu,
- import/export: EÚ by sa mala oveľa viac prejavovať ako jediný celok v medzinárodnom obchode, najmä keď sa to týka vývozných podmienok, ako napríklad fytosanitárne certifikáty,
- zabezpečiť rovnaké podmienky dovozu do EÚ,
- využiť propagačné opatrenia na vyhľadanie nových obchodných príležitostí na nových trhoch do konkrétnych akcií a získať tak ďalšiu pridanú hodnotu pre európske produkty a farmárov,
- rozvinúť použitie poistenia prostredníctvom publikácie a viac zainteresovať EIB.

Otázky potravinového reťazca:

- Vzťahy v celom reťazci: zabezpečiť lepšie fungovanie celého reťazca, vrátane sektoru vstupov do poľnohospodárstva, zlepšením priehľadnosti tvorenia cien, prevenciou oneskorenia platieb a odstraňovaním UTP.
- Dobrovoľné zmrazenie produkcie: článok 22 jednotných CMO pre organizáciu produkcie v rámci sektora.

Riadenie trhu: Nástroje riadenia trhu v rámci obmedzených zdrojov eur. rozpočte:

- dočasne zvýšiť intervenčné ceny pre SOM a maslo,
- podporiť súkromné skladovanie - rozšíriť obdobie pre skladovanie,
- aktualizovať trhové nástroje pre sektor ovocia a zeleniny.

Podpora finančného toku:

- dať k dispozícii jednoduché finančné nástroje, ktoré sú vhodné pre farmárov a Coops a ich potreby a tiež pomôžu k zachovaniu investícií a refinancovaniu pôžičiek, aby sa znížil tlak na likviditu fariem.
- Znížiť náklady na vstupy, znížením alebo odstránením dovozných poplatkov zvlášť pri hnojivách, strojoch a ďalších faktoroch.
- Podporiť farmárov a družstiev, ktoré investovali: znížiť požiadavky na farmárov, ktorí investovali prostredníctvom podpory z 2. piliera, ktorý im dáva možnosť väčšej pružnosti v ich biznis plánoch, štátna pomoc a prispôsobenie stropov pre minimálnu pomoc.
- Nástroje riadenia rizík: využiť plne dostupné nástroje v rámci politiky RV a národných schém.

Ozvala sa ostrá kritika pomalej výplaty podpôr z 500 mil. eur určených na účely riešenia krízy v sektoroch. Zatiaľ bolo čerpaných len 25 %. Ďalej sa kritizovalo, že nedošlo prakticky k žiadnemu čerpaniu peňazí z nového fondu DG Develop, určeného na podporu sektora ovocia a zeleniny v oblasti Stredozemného mora.

Záver: Pri riešení kríz je potrebné zabezpečiť opatrenia a ich financovanie tak, aby sektory mohli využiť finančné prostriedky pre riešenie krízy.

Pracovná skupina Propagácia 25.2.2016

Skupinu za neprítomnosti predsedu Wierbicki riadil španielsky námestník Trenzado. Niekoľko zástupcov chcelo do programu pridať ako ďalší bod budúci rozpočet propagácie, ale to sa ukázalo, ako predčasné, ďalšie rozhodnutia budú až v priebehu jari. Boli prezentované analýzy z riadiaceho výboru, kde sa rokovalo o oddelení kvality od propagácie. Priorita 3 - organizácia potravinového reťazca, vrátane spracovania a marketingu je v rámci EÚ daných v priemere 7,4 %, väčší podiel tu majú NČŠ, s výnimkou Belgicka, ktoré tu poskytuje 18 %.

Kooperácia - nové iniciatívy, ale chýbajú detailné informácie o formách propagácie, je tu pomerne veľmi nízka alokácia (okolo 2 %), hľadá sa uplatnenie a pilotné programy (ČR tu má takmer 4 %). Kvalita - tento oddiel je zatiaľ bez detailov, je mu venovaná tiež len veľmi malá časť. Najviac má Španielsko so 4%, viac ako priemer má tiež Nemecko, Taliansko a Francúzsko. Programy, ktoré boli predložené boli všetky schválené.

Záver: Propagácia bude aj v ďalšom období dôležitá pri zabezpečení odbytu komodít.

Priame platby CAP a greening 26.2.2016

Táto skupina sa pravidelne stretáva pod vedením nemeckého zástupcu Udo Hemmerling a na programe boli okrem prehľadu aktuálneho stavu v ČŠ týkajúcich sa zjednodušenia a greeningu, aj konkrétne príklady z Francúzska, Fínska, ČR, a Portugalska. Portugalský zástupca uviedol, že čísla, ktoré poslalo ich ministerstvo nie sú správne, a tak sa ich prezentácia odkladá až na budúce stretnutie. Veľa zástupcov by tiež chcelo začať rokovania o výhladoch na budúcu CAP, ale to bude téma až na ďalšie rokovania.

Paulo Gouveia, ktorý je od januára zodpovedný za oblasť CAP, uviedol, že sekretariát pripravuje výhľad, bolo tu mierne oneskorenie, pretože celá verejná konzultácia prebehla pomalšie než sa počítalo. Od marca má byť zaradený Risk Management ako jeden z hlavných nástrojov budúceho CAP.

Priame platby pred termínom - veľa krajín mohlo začať poskytovať platby skôr ako v decembri, začali sa už 15.10 išlo o Írsko, Španielsko, Belgicko, Litvu a Lotyšsko.

Greening začne byť hrazený vo väčšine krajín až od marca.

Zjednodušenie: 1. marec 2015- trvalé trávne porasty
2. 15. máj 2015 - EFA
3. 11.12.2015 znižovanie frekvencie kontrol, hodnotenie.

Od januára 2016 - kontroly aplikácií (do 35 dní od začiatku je možné robiť zmeny)

- jednoduchší systém administratívy priamych platieb,
- prístup hodnotenia "žltá karta",

Tento návrh nemá medzi organizáciami veľkú popularitu.

Veľmi podrobný prehľad je zverejnený na stránke.

Záver: Zjednodušená Spoločná poľnohospodárska politika by mala priniesť skutočné zjednodušenie do sektoru poľnohospodárstva.

Skratky

AICA- Agentúry informácií a agropotravinárskych kontrol v potravinových reťazcoch

CAP- Spoločná poľnohospodárska politika

ČR - Česká republika

ČŠ - Členské štáty

DG AGRI - Generálne riaditeľstvo EK pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

EFFAT - Európska federácia obchodných únií v poľnohospodárstve a potravinárstve

EIB - Európska investičná banka

EK - Európska komisia

EP- Európsky parlament

EÚ - Európska únia

FEFAC- Európske združenie výrobcov krmív

GEOPA- Zamestnávateľská skupina v rámci C-C

greening - ozelenovanie

LULUCF - využitie pôdy, zmena využitia pôdy a lesníctvo

MP- Ministerstvo poľnohospodárstva príslušnej krajiny

NČŠ - nové členské štáty

SOM - sušené odstredené mlieko,

SPP - Spoločná poľnohospodárska politika

TTIP- Transatlantickom partnerstve v oblasti obchodu a investícií

UK - Veľká Británia

UTP- nekalé obchodné praktiky

WTO -Svetová obchodná organizácia

WHO- Svetová zdravotnícka organizácia